

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Паулина Петрова Стоянова на тема:

“Развитие на обучението по рекламен дизайн в България – исторически и съвременни аспекти ”

**за присъждане на образователна и научна степен “Доктор”
по Докторска Програма “Изкуствознание и изобразително изкуство
/рекламен дизайн/ ”**

Професионално направление 8.2. – Изобразително изкуство

Предложената тема за защита се отличава със своята актуалност и възможност за проучване на въпроси, свързани с областта на обучението по рекламен дизайн в България, относително все още малко изследвана област. Темата на дисертацията е много навременна в контекста на висшето образование в тази проблематика, защото именно чрез нея се демонстрират сложните отношения и връзки на рекламния дизайн с рекламата и изкуството, с визуалните комуникации, неговата институционализация с изградените професионални полета и социалния контекст.

Паулина Стоянова сериозно се е заела да проучи и разкрие особеностите на темата в хронологичен план и нейното продължение в условията на настояща промяна. Дисертационният труд е резултат от сериозно научно занимание, провокирано от личния и професионален интерес на докторантката към областта на рекламния дизайн. Структуриран е с увод, три глави, заключение, библиография и приложения.

В първа глава *Възникване на обучението по рекламен дизайн в България* авторката представя историческото и теоретичното развитие на рекламния дизайн; обосновава понятията и ключовите дефиниции, които използва; въвежда класификация на основните видове реклама; разкрива спецификата на обучението и процесите на институционализация в избраната област. Подходът към изследвания материал е предпоставен както от интерпретацията на теоретичните постановки, свързани с очертаване спецификата на темата, така и се прилага анализ в исторически и съвременен план. Дисертантката демонстрира плодотворността на сравнителните изследвания в избраната от нея перспектива, а именно през призмата на дизайна. Паулина Стоянова успява да впрегне редица разглеждани български автори и български творци с голям принос за развитието на художественото оформление и

дизайна в България и да ги приложи към съвременната ситуация. Отново сред положителните страни на дисертацията ще отлича анализа, който се изгражда на тази основа.

Във втора глава "Основни характеристики на визуалната комуникация" Паулина Стоянова прави съдържателен обзор на компонентите на визуалната комуникация в нейните основни функции, набелязва разнородните и сфери на въздействие, свързани с образование, развлечение, декоративност, трансформираност и пр.. Авторката извежда значението на видовете на рекламния дизайн, на графичния дизайн, като подчертава ролята на изкуството и художественото мислене и проектиране в практиката и теорията. Анализът е насочен и към етапите на проектиране в дизайна. За детайлното интерпретиране на темата „графичния дизайн” са разгледани трудовете на съвременни български автори, като част от художественото образование в България в избрания времеви период. Чрез своите разсъждения дисертантката е уловила промените и нуждите в днешно време и сравнимост, посочила е приноса на тази многоаспектна творческа дейност.

За постигането на целта на емпиричното изследване в трета глава Изследване мнението на студентите и експертни оценки за състоянието на обучението по рекламен дизайн в България. са формулирани следните по-главни задачи: да се определят тенденциите в обучението и да се направи съпоставка с избраните учебни заведения, като на тази база се обобщят получените резултати. Безспорна полза за постигане на така формулираните задачи е извършеният сравнителен анализ на въпроси, свързани с особеностите на специалността „рекламен дизайн“, на учебните програми, следването на задължителните изисквания за овладяване на компетентности, теоретични знания и практически умения, които се придобиват в посочените висши учебни заведения в страната. С цел очертаване на професионалното поле и практика са приведени експертни мнения и оценки от представители на образователни институции, които посочват както силните, така и слабите страни в обучението по рекламен дизайн. Сред силните страни са посочени дългогодишната практика и преподавателска методология, основните професионални опорни точки в програмите по обучение, сред слабите страни – недостатъчно добра материална и техническа база, липса на дисциплини в някои от специалностите, липса на връзки с инвеститори в бранша и пр. Това кореспондира също така и с привежданите от дисертантката заявки за важноста на корелациите – теоретични знания – практическо обучение. Приложенията са

непосредствено свързани със съдържанието в трета глава, но и следва да се разглеждат като неразделна част и от целия труд.

В резултат на анализа на емпиричния материал Паулина Стоянова успешно реализира заявените цели и задачи на дисертационния труд. Очертани са проблемните полета на образователния процес, проучени са експертните мнения за възможностите за неговото въздействие в съвременни условия., което показва добра подготовка при описанието на тенденциите.

Получените в дисертацията обобщения, показват възможности за по-нататъшни сравнителни изследвания в широкообхватната и интердисциплинарна област на рекламния дизайн. Направеният преглед на съдържанието свидетелства, че е представено научно приложно изследване с ред приноси моменти:

- Изведени са теоретичните постановки, върху които се гради изследването на рекламния дизайн в България - от историческите му корени до съвременните практики
- Разгледани са теоретичните предпоставки и критериите за развитие на рекламния дизайн .
- Разгледани са теоретичните предпоставки и критериите за развитие на визуалната комуникация.
- Изяснена е същността на обучението по рекламен дизайн в страната, проучени и анализирани са мнения на обучаваните и експертни мнения

Авторефератът цялостно и правилно отразява съдържанието на дисертацията и приносите на дисертационния труд.

В заключение, оценката ми за труда, автореферата, научните публикации и приносите на Паулина Стоянова е положителна и препоръчвам на уважаемото специализирано жури да присъди на Паулина Стоянова образователната и научна степен „доктор“.

20 септември 2019 г.

София, Подпис:

(доц. д-р Татяна Стоичкова)